

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ท้าหรือข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

การสื่อสารแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ที่ กสท. ๖๐๓ (กต.)/๑๘๖๗ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สัญญาระหว่างผู้รับใบอนุญาตกับผู้ให้บริการโทรคมนาคม และเงื่อนไขใด ๆ เกี่ยวกับการให้บริการโทรคมนาคมที่ผู้รับใบอนุญาตจะกำหนดขึ้น รวมทั้งการแก้ไขเปลี่ยนแปลง สัญญาหรือเงื่อนไขดังกล่าว จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน”

มาตรา ๕๘ บัญญัติว่า “ผู้รับใบอนุญาตจะเรียกเก็บเงินประกันหรือเงินอื่นที่มีลักษณะเป็นการเรียกเก็บล่วงหน้ามิได้

การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้ของผู้รับใบอนุญาต ให้ถือว่าเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะ

บทบัญญัติมาตรานี้ให้ใช้บังคับกับสัญญาให้บริการโทรคมนาคมที่ทำขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๗๙ บัญญัติว่า “ให้คณะกรรมการดำเนินการออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่การสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ตามลักษณะและประเภทของการประกอบกิจการ ขอบเขตการให้บริการ รวมทั้งสิทธิต่าง ๆ ในการให้บริการโทรคมนาคมเท่าที่อยู่ในความรับผิดชอบดำเนินการของการสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยตามที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตตามมาตรา ๘

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบกิจการของการสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนที่ได้รับบริการอยู่เดิม และการพัฒนาเพื่อให้บริการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพหรือการอื่นใด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์แห่งพระราชบัญญัตินี้

ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย แจ้งรายละเอียดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการโทรคมนาคมให้คณะกรรมการทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่ได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทย และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้”

โดยที่ขณะนี้ยังไม่มี การแต่งตั้งคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงยังไม่มี การออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมตามมาตรา ๗๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้แก่การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) แต่ในระหว่างที่ กสท. ยังไม่ได้รับใบอนุญาตนั้น กสท. ได้ประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปตามมาตรา ๗๙ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กสท. จึงขอเรียนหาหรือข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่เกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินประกัน หรือเงินอื่นที่มีลักษณะเป็นการเรียกเก็บล่วงหน้าดังกล่าวข้างต้น ดังต่อไปนี้

๑. ในการประกอบกิจการโทรคมนาคมของ กสท. ในระหว่างที่ กสท. ยังไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมดังกล่าวข้างต้น กสท. จะเรียกเก็บเงินประกันหรือเงินอื่นใดที่มีลักษณะเป็นการเรียกเก็บล่วงหน้ามิได้ตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ หรือไม่

๒. คำว่า “เงินประกัน” ตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวหมายความว่าถึงหลักประกันที่เป็นเงินเท่านั้น หรือรวมถึงหลักประกันอื่นๆ เช่น หนังสือค้ำประกันของธนาคาร พันธบัตรรัฐบาล หรือตราสารอื่นๆ ที่สามารถนำมาค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาด้วยหรือไม่ และคำว่าเงินประกันดังกล่าวหมายความว่ารวมถึงเงินที่ผู้ใช้บริการวางเป็นเงินมัดจำในการปฏิบัติตามสัญญาด้วยหรือไม่

๓. กรณีการทำสัญญาให้บริการโทรคมนาคมที่มีการให้เช่าเครื่องอุปกรณ์รวมอยู่ด้วย เช่น สัญญาการเช่าใช้บริการวิทยุคมนาคมเฉพาะกลุ่มตามตัวอย่างสิ่งที่ส่งมาด้วย ซึ่งผู้ใช้บริการเช่าเครื่องวิทยุคมนาคมของ กสท. ในการใช้บริการด้วย กสท. จึงเรียกให้วางหลักประกันเพื่อประกันการชำระค่าใช้บริการและความสูญหายเสียหายของเครื่องอุปกรณ์ที่อยู่ในความครอบครองของผู้ใช้บริการด้วย กรณีดังกล่าวผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๘ จะจัดทำสัญญาเช่าใช้บริการเป็นฉบับเดียว โดยเรียกหลักประกันให้ครอบคลุมทั้งการให้บริการและเช่าเครื่องอุปกรณ์ได้หรือไม่ และผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวจะจัดทำสัญญาเป็นสองฉบับคือ สัญญาใช้บริการและสัญญาเช่าเครื่องอุปกรณ์ โดยสัญญาเช่าเครื่องอุปกรณ์กำหนดให้วางหลักประกันความสูญหายเสียหายของอุปกรณ์ที่เช่าได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาข้อหาหรือของการสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) โดยมีผู้แทนการสื่อสารแห่งประเทศไทย เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ในระหว่างที่ กสท. ยังไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม กสท. จะตกอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการ

โทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งบัญญัติห้ามมิให้ กสท. เรียกเก็บเงินประกันหรือเงินอื่นใดที่มีลักษณะเป็นการเรียกเก็บล่วงหน้าหรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) พิจารณาแล้ว เห็นว่า มาตรา ๕๘^๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า ผู้รับใบอนุญาตจะเรียกเก็บเงินประกันหรือเงินอื่นที่มีลักษณะเป็นการเรียกเก็บล่วงหน้ามิได้ จึงเห็นได้ว่ามาตรานี้ใช้บังคับเฉพาะกับผู้รับใบอนุญาตเท่านั้น จึงมีประเด็นต้องพิจารณาว่า ขณะนี้ กสท. เป็นผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ แล้วหรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) พิจารณาแล้ว เห็นว่า แม้บทเฉพาะกาล มาตรา ๗๙^๒ วรรคหนึ่ง จะบัญญัติให้คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ดำเนินการออกใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่ กสท. และในวรรคท้ายบัญญัติว่า ในระหว่างที่ยังไม่ได้รับใบอนุญาต ให้ กสท. ประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้ก็ตามความหมายของมาตรา ๗๙ วรรคท้าย ก็หมายความว่าขณะที่ยังไม่มี กทช. และยังไม่มี การออกใบอนุญาตให้แก่ กสท. ก็ให้ กสท. สามารถประกอบกิจการต่อไปได้ แต่มีได้หมายความว่า ในการให้ประกอบกิจการต่อไป กสท. เป็นผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว เนื่องจากมิได้มีบทบัญญัติที่ชัดเจนในมาตรา ๗๙^๓ ที่ให้ถือว่า กสท. เป็นผู้รับใบอนุญาตในระหว่างที่ยังไม่มี กทช. วัตถุประสงค์ของมาตรา ๗๙ วรรคท้าย จึงเป็นแต่เพียงเพื่อให้การประกอบกิจการ

^๑ มาตรา ๕๘ ผู้รับใบอนุญาตจะเรียกเก็บเงินประกันหรือเงินอื่นที่มีลักษณะเป็นการเรียกเก็บล่วงหน้ามิได้

การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้ของผู้รับใบอนุญาต ให้ถือว่าเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะ

บทบัญญัติมาตรานี้ให้ใช้บังคับกับสัญญาให้บริการโทรคมนาคมที่ทำขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

^๒ มาตรา ๗๙ ให้คณะกรรมการดำเนินการออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่การสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ตามลักษณะและประเภทของการประกอบกิจการ ขอบเขตการให้บริการ รวมทั้งสิทธิต่าง ๆ ในการให้บริการโทรคมนาคมเท่าที่อยู่ในความรับผิดชอบดำเนินการของการสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยตามที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตตามมาตรา ๘

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบกิจการของการสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนที่ได้รับบริการอยู่เดิม และการพัฒนาเพื่อให้มีการบริการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพหรือการอื่นใด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์แห่งพระราชบัญญัตินี้

ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย แจ้งรายละเอียดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการโทรคมนาคมให้คณะกรรมการทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่ได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

สามารถกระทำต่อเนื่องไปได้โดยไม่หยุดชะงักก่อนที่จะได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) จึงเห็นว่า กสท. ยังมีใช้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๘^๔ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ ที่จะต้องอยู่ภายใต้บังคับมาตรานี้ นอกจากนี้โดยที่มาตรา ๕๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ กำหนดให้บทบัญญัติที่เกี่ยวกับเงินประกันตามมาตรานี้ใช้บังคับกับสัญญาให้บริการโทรคมนาคมที่ทำขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งสัญญาดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจาก กทช. ก่อน ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง^๕ เมื่อข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ปรากฏว่า ขณะนี้การคัดเลือกและแต่งตั้ง กทช. ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ยังไม่แล้วเสร็จ ดังนั้น สัญญาให้บริการโทรคมนาคมที่ทำขึ้นโดยความเห็นชอบของ กทช. ตามพระราชบัญญัตินี้จึงยังไม่เกิดขึ้น บทบัญญัติแห่งมาตรา ๕๘ เรื่องเงินประกันจึงยังไม่ใช้บังคับจากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) จึงเห็นว่า กสท. ยังไม่อยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ

ประเด็นที่ ๒ คำว่า “เงินประกัน” ตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ หมายความว่าหลักประกันที่เป็นเงินเท่านั้น หรือรวมถึงหลักประกันอื่น ๆ ด้วย เช่น หนังสือค้ำประกันของธนาคาร พันธบัตรรัฐบาล หรือตราสารอื่น ๆ ที่สามารถนำมาค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญา และคำว่าเงินประกันดังกล่าวหมายความว่ารวมถึงเงินที่ผู้ใช้บริการวางเป็นเงินมัดจำในการปฏิบัติตามสัญญาด้วยหรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) พิจารณาแล้ว เห็นว่า เจตนารมณ์ของการห้ามเรียกเก็บเงินประกัน นั้น เพื่อให้เป็นภาระแก่ผู้ใช้บริการ ดังนั้น สัญญาระหว่างผู้ให้บริการกับผู้ให้บริการจึงจะเรียกเก็บเงินอื่นใดที่มีใช้ค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการมิได้ แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงหลักประกันที่มีใช้เงิน เนื่องจากมาตรา ๕๘ ดังกล่าว บัญญัติไว้ชัดเจนว่า ห้ามเรียกเก็บเงินประกันหรือเงินอื่นที่มีลักษณะเป็นการเรียกเก็บล่วงหน้า ดังนั้น จึงหมายความว่าเฉพาะหลักประกันที่เป็นเงินเท่านั้น เหตุผลที่ต้องตีความโดยเคร่งครัดเพราะผู้รับใบอนุญาตที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๘^๖ จะถูกใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๖๔^๗ และมาตรา ๖๖^๘ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๕ มาตรา ๕๑ สัญญาระหว่างผู้รับใบอนุญาตกับผู้ให้บริการโทรคมนาคม และเงื่อนไขใดๆ เกี่ยวกับการให้บริการโทรคมนาคมที่ผู้รับใบอนุญาตจะกำหนดขึ้น รวมทั้งการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาหรือเงื่อนไขดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๗ มาตรา ๖๔ ในกรณีที่ปรากฏแก่เลขาธิการว่าผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคห้า มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ วรรคสอง หรือวรรคสาม มาตรา ๑๓ วรรคสอง มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ วรรคสอง มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๕ วรรคสาม มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ หรือมาตรา ๕๙

กล่าวคือ ผู้รับใบอนุญาตต้องระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน หรือแก้ไขปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้อง หรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด มิฉะนั้นจะถูกกำหนดค่าปรับทางปกครองซึ่งไม่ต่ำกว่า สองหมื่นบาทต่อวัน หรืออาจถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตได้ สำหรับปัญหาคำว่า “เงิน ประกัน” หมายความว่าเงินที่ผู้ใช้บริการวางเป็นเงินมัดจำในการปฏิบัติตามสัญญาด้วยหรือไม่ นั้น เห็นว่า ตามมาตรา ๓๗๗^๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติไว้ว่ามัดจำยอม เป็นประกันการที่จะปฏิบัติตามสัญญา ประกอบกับมาตรา ๓๗๘^{๑๐} แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้บัญญัติให้รับมัดจำได้ถ้าฝ่ายที่วางมัดจำจะเลยไม่ชำระหนี้ ดังนั้น การเรียกมัดจำจาก ผู้ใช้บริการเป็นเงิน จึงตกอยู่ในบังคับมาตรา ๕๔ ที่จะเรียกเก็บมิได้ เนื่องจากถือเป็นเงินประกัน อย่างหนึ่ง

ประเด็นที่ ๓ กรณีการทำสัญญาให้บริการโทรคมนาคมที่มีการให้เช่าเครื่อง อุปกรณ์รวมอยู่ด้วย เช่น สัญญาการเช่าใช้บริการวิทยุคมนาคมเฉพาะกลุ่ม ซึ่งผู้ใช้บริการได้เช่า เครื่องวิทยุคมนาคมของ กสท. ในการใช้บริการ กสท. จึงเรียกให้วางหลักประกันเพื่อประกันการ ชำระค่าใช้บริการและความสูญหายหรือเสียหายของเครื่องอุปกรณ์ที่อยู่ในความครอบครองของ ผู้ใช้บริการด้วย กรณีดังกล่าวผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๔ จะจัดทำสัญญาเช่าใช้บริการเป็นฉบับ เดียว โดยเรียกหลักประกันให้ครอบคลุมทั้งการให้บริการและเช่าเครื่องอุปกรณ์ได้หรือไม่ และจะ จัดทำสัญญาเป็นสองฉบับคือ สัญญาใช้บริการและสัญญาเช่าเครื่องอุปกรณ์ โดยกำหนดให้วาง

ให้เลขาธิการมีอำนาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน หรือแก้ไขปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้อง หรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ได้

^๙ มาตรา ๖๖ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเลขาธิการตามมาตรา ๖๔ และ พ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๖๕ หรือคณะกรรมการวินิจฉัยยืนตามคำสั่งเลขาธิการ เมื่อเลขาธิการ ได้มีหนังสือเตือนแล้วยังไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ให้เลขาธิการพิจารณากำหนดค่าปรับทางปกครองตาม กฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าสองหมื่นบาทต่อวัน

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตยังเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามการให้ถูกต้อง หรือฝ่าฝืน คำสั่งพักใช้ ใบอนุญาตหรือกรณีที่มีความเสียหายร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะ ให้คณะกรรมการมีอำนาจพักใช้หรือเพิก ถอนใบอนุญาตได้

การกำหนดให้การกระทำความผิดกรณีใดต้องถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต ให้เป็นไป ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

^๙ มาตรา ๓๗๗ เมื่อเช่าทำสัญญา ถ้าได้ให้สิ่งใดไว้เป็นมัดจำ ท่านให้ถือว่าการที่ให้มัดจำ นั้นยอมเป็นพยานหลักฐานว่าสัญญานั้นได้ทำกันขึ้นแล้ว อนึ่ง มัดจำนี้ยอมเป็นประกันการที่จะปฏิบัติตามสัญญานั้นด้วย

^{๑๐} มาตรา ๓๗๘ มัดจำนั้น ถ้ามิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ท่านให้เป็นไปดังจะกล่าว ต่อไปนี้ คือ

- (๑) ให้ส่งคืน หรือจัดเอาเป็นการใช้เงินบางส่วนในเมื่อชำระหนี้
- (๒) ให้รับ ถ้าฝ่ายที่วางมัดจำจะเลยไม่ชำระหนี้ หรือการชำระหนี้ตกเป็นพ้นวิสัยเพราะ พหุติการณ์อันใดอันหนึ่งซึ่งฝ่ายนั้นต้องรับผิดชอบ หรือถ้ามีการเลิกสัญญาเพราะความผิดของฝ่ายนั้น
- (๓) ให้ส่งคืน ถ้าฝ่ายที่รับมัดจำจะเลยไม่ชำระหนี้ หรือการชำระหนี้ตกเป็นพ้นวิสัยเพราะ พหุติการณ์อันใดอันหนึ่งซึ่งฝ่ายนั้นต้องรับผิดชอบ

หลักประกันความสูญหายหรือเสียหายของอุปกรณ์ที่เช่าในสัญญาเช่าเครื่องอุปกรณ์ได้หรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังที่ได้วินิจฉัยไว้ในประเด็นที่ ๑ แล้วว่า ก่อนที่ กสท. จะได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๗๙^{๑๑} แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ กสท. ยังมีไม่ได้รับใบอนุญาตที่จะต้องอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๕๘^{๑๒} แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เมื่อ กสท. ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว กสท. ย่อมมีฐานะเป็น “ผู้รับใบอนุญาต” ที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ กล่าวคือ จะเรียกเก็บเงินประกันหรือเงินอื่นที่มีลักษณะเป็นการเรียกเก็บล่วงหน้ามิได้

สำหรับปัญหาที่ว่าสัญญาให้บริการโทรคมนาคมที่มีการให้เช่าเครื่องอุปกรณ์รวมอยู่ด้วย เช่น สัญญาการเช่าใช้บริการวิทยุคมนาคมเฉพาะกลุ่ม ซึ่งผู้ให้บริการได้เช่าเครื่องวิทยุคมนาคมของ กสท. ด้วยนั้น หาก กสท. เป็นผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๘ กสท. จะจัดทำสัญญาเช่าใช้บริการดังกล่าวเป็นฉบับเดียวกัน โดยเรียกหลักประกันให้ครอบคลุมทั้งการให้บริการและเช่าเครื่องอุปกรณ์ได้หรือไม่ และจะจัดทำสัญญาเป็นสองฉบับคือ สัญญาใช้บริการและสัญญาเช่าเครื่องอุปกรณ์ โดยกำหนดให้วางหลักประกันความสูญหายหรือเสียหายของอุปกรณ์ที่เช่าในสัญญาเช่าเครื่องอุปกรณ์ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า บทบัญญัติที่ห้ามผู้รับใบอนุญาตเรียกเก็บเงินประกันหรือเงินอื่นที่มีลักษณะเป็นการเรียกเก็บล่วงหน้าจะใช้บังคับกับสัญญาให้บริการโทรคมนาคมเท่านั้น ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๘ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ ส่วนสัญญาเช่าเครื่องอุปกรณ์ไม่อยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ ผู้รับใบอนุญาตจึงอาจเรียกหลักประกันเพื่อประกันความสูญหายหรือเสียหายของอุปกรณ์ที่เช่าได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะจัดทำรวมเป็นฉบับเดียวหรือแยกเป็นสองฉบับก็ได้ แต่ในกรณีที่ทำสัญญาเป็นฉบับเดียว ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่า ส่วนใดเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับสัญญาให้บริการโทรคมนาคม และส่วนใดเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับสัญญาเช่าเครื่องอุปกรณ์

(ศาสตราจารย์พิเศษ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๕๕

^{๑๑} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^{๑๒} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น